

Üniversitede öğretim üyesi olan kişinin elde ettiği makale için alınan telif ücretleri ve hakem heyetinden aldığı ücretin vergilendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 65-147
Tarih	28.02.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

SÜRELİ

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 65-147

28/02/2011

Konu : Üniversitede öğretim üyesi olan kişinin elde ettiği makale için alınan telif ücretleri ve hakem heyetinden aldığı ücretin vergilendirilmesi.

İlgide kayıtlı dilekçelerinizde, ... Üniversitesinde öğretim üyesi olarak çalıştığınız, çeşitli kişi ve şirketlerin hukuksal sorunlarının çözümü hakkında, kendi uzmanlık alanınızla ilgili olarak görüş ve önerilerinizi içeren makaleler hazırladığınız ve bu makaleler üzerindeki telif hakkınızın karşılığı olarak telif ücreti aldığınız, ilk dilekçenizde, elde ettiğiniz gelirlerden danışmanlık ücreti olarak beyan edilen gelirin sehven yazıldığı, bu gelirinde yazdığınız makaleler için alınan telif geliri olduğu, ayrıca tahkim işleri çerçevesinde görev yaptığınız ve hakemlik dolayısıyla ücret aldığınız belirtilerek Gelir Vergisi Kanunu çerçevesinde söz konusu faaliyetlerden elde ettiğiniz gelirlerin vergilendirilmesi ve aldığınız bu ücretler için Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi verilip verilmeyeceği hususlarında Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 65 ve 66'ncı maddelerine göre, her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancı ve serbest meslek faaliyetini mutad meslek halinde ifa edenler de serbest meslek erbabıdır.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 18'inci maddesinde, "Müellif, mütercim, heykeltıraş, hattat, ressam, bestekâr, bilgisayar programcısı ve mucitlerin ve bunların kanuni mirasçılarının şiir, hikâye, roman, makale, bilimsel araştırma ve incelemeleri, bilgisayar yazılımı, röportaj, karikatür, fotoğraf, film, video band, radyo ve televizyon senaryo ve oyunu gibi eserlerini gazete, dergi, bilgisayar ve internet ortamı, radyo, televizyon ve videoda yayınlamak veya kitap, CD, disket, resim, heykel ve nota halindeki eserleri ile ihtira beratlarını satmak veya bunlar üzerindeki mevcut haklarını devir ve temlik etmek veya kiralamak suretiyle elde ettikleri hasılat Gelir Vergisinden müstesnadır.

Eserlerin neşir, temsil, icra ve teşhir gibi suretlerle değerlendirilmesi karşılığında alınan bedel ve ücretler istisnaya dâhildir.

Yukarıda yazılı kazançların arızı olarak elde edilmesi istisna hükmünün uygulanmasına engel teşkil etmez.

Serbest meslek kazançları istisnasının bu Kanunun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye şümulü yoktur." hükmü yer almıştır.

Öte yanda, Gelir Vergisi Kanunu'nun 65'inci maddesinde, tahkim işleri dolayısıyla hakemlerin aldıkları ücretler ile kollektif, adi komandit ve adi şirketler tarafından yapılan serbest meslek faaliyeti neticesinde doğan kazançların serbest meslek kazancı olduğu hükme bağlanmıştır.

Yine aynı Kanun'un 94'üncü maddesinin birinci fıkrasında tevkifat yapacaklar sayılmış olup, aynı fıkranın 2'nci bendinde ise; yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden (Noterlere serbest meslek faaliyetlerinden dolayı yapılan ödemeler hariç); gelir vergisi tevkifatı yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 86'ncı maddesinin bir numaralı fıkrasının (b) bendinde, tek işverenden alınmış ve tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretler (birden fazla işverenden ücret almakla beraber birden sonraki işverenden aldıkları ücretlerinin toplamı, 103'üncü maddede yazılı tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı aşmayan mükelleflerin, tamamı tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretleri dahil) için yıllık beyanname verilmeyeceği, diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde bu gelirlerin beyannameye dahil edilmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Bu açıklamalara göre; elde etmiş olduğunuz telif kazançları için yazmış olduğunuz makalelerin, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamında eser niteliğitaşıdığının Kültür ve Turizm Bakanlığından alınacak yazı ile tevsik edilmesi halinde, Gelir Vergisi Kanunu'nun 18'inci maddesinde yer alan istisnadan faydalanmanız mümkün bulunmakta olup elde edilen bu gelir için ayrıca beyanname verilmeyecektir.

Ancak, yazdığınız makalelerin danışmanlık hizmeti niteliğinde değerlendirilmesi durumunda, Gelir Vergisi Kanunu'nun 18'inci maddesinde belirtilen istisnadan faydalanmanız mümkün bulunmamakta olup, elde ettiğiniz gelirin serbest meslek kazancı olarak Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesi hükmü gereğince % 20 nispetinde gelir vergisi tevkifatına tabi tutulması gerekmektedir.

Diğer taraftan, tahkim işleri dolayısıyla yapmış olduğunuz hakemlik faaliyetinin mutad meslek olarak yapılması halinde elde edilen kazanç serbest meslek kazancı olarak değerlendirilecek olup, buna ilişkin serbest meslek kazanç mükellefiyeti tesis ettirilerek elde edilen kazancın yıllık beyannameyle bildirilmesi gerekir.

Ancak, hakemlik faaliyetinin arızı olarak yapılması halinde ise elde edilen kazanç arızı serbest meslek kazancı olarak değerlendirilerek istisna haddi dışında kalan tutarın yıllık beyannameyle beyan edilmesi gerekmekte olup, hakemlik faaliyetinden dolayı tarafınıza yapılan ödemelerin Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılan kişilerce yapılması durumunda bu ödemeler üzerinden aynı maddenin 2/b bendi uyarınca gelir vergisi tevkifatı yapılacağı tabiidir.

Ayrıca, Gelir Vergisi Kanunu'nun 86'ncı maddesine göre, üniversitede öğretim üyesi olmanız dolayısıyla aldığınız ücretin yanı sıra, başka bir işverenden de ücret geliri elde etmeniz ve birden sonraki işverenden elde ettiğiniz ücretlerin toplamının 103' üncü madde de yazılı tarifenin ikinci diliminde yer alan (2010 yılı için 22.000 TL) tutarı aşması halinde, tamamı tevkif suretiyle vergilendirilmiş tüm ücretlerin yıllık beyanname ile beyan edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Vergi Dairesi Başkanı a.

Grup Müdürü

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.